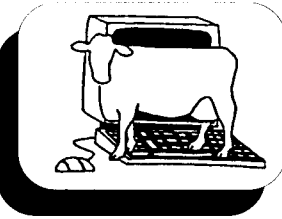

כלכלה וממשק

איחוד הרפתות – רפת מעל"ה (מעין ברוך ולוחמי הגטאות)

זאביק עדיני, רפת מעל"ה

את הפרות מהסככות החדשות אל מכוון החליבה וזאת גם בשל ההסתכלות לטווח הארוך.

בנינו שני בורות תחמיץ בעלי קיבולת של 3,000 טון רטוב ועשינו כמה שינויים במרכז המזון. ביצענו תכנון לשתי סככות של 460 חולבות בתפיסה מהפכנית שונה מהמקובל. לתכנון של הסככות נלקחו שני מדדים מרכזיים:

- בקיץ פיננו של האויר החם מתוך הסככה.
- יובש במרבץ הפרות.

ברצוני לציין לטובה את המתכנן פישל מ"עדן הנדסה" שעל אף הקשיים שניקרו בדרך ולמרות פרפורי הבטן שליוו אותו בגלל גובהה של הסככה, שהוא כ-13 מטר ושיפועה 30%! עם מזגו הנוח והפתיחות שלו הצלחנו ליישם סככה זאת.

לאחר שנה עם סככות אלה הציפיות התממשו. בקיץ האחרון ערכתי בדיקה בה הפעלתי רימוני עשן בשעות עומס שונות, כולל הלילה. פיננו החום החוצה מהסככה היה מצויין.

הפרות התנהגו בצורה שונה ממה שאנו רגילים באזור הלח שלנו וכך לדוגמה, הפרות היו פזורות בלילה כמו ביום לאורך הסככה ולא היתה התגודדות במשך היממה. (ראה תצלום של מרדכי מלען, קיץ 2000).

מרבץ הפרות, לאורך כל השנה וכולל החורף, היה יבש לחלוטין.

מספר קיבוצים שבו לראות את המצב בחורף לאחר שביקרו בקיץ וחלקם החליטו ליישם סככה בתפיסה הזאת.

נתבקשתי על ידי מספר רפתנים, ביניהם יוסי מלול, לכתוב על האיחוד בין הרפתות של לוחמי הגטאות ומעין ברוך. במשך השנה האחרונה, ביקרו רפתנים מכ-87 קיבוצים, קיבלו הסברים, התרשמו ולמדו את הנושא אצלנו.

מצב הרפתות לפני האיחוד

האתר ברפת לוחמי הגטאות כלל כ-260 חולבות ו-280 עגלות ומכסה של 2,900,000 ליטר בשנה. האתר במעין ברוך כלל כ-180 עגלות, כ-230 חולבות ומכסה של 2,900,000 ליטר. בשנה הקודמת ייצרו פחות בכ-400,000 ליטר מהמכסה ממספר סיבות: קדחת שלשת הימים, מחלות מטבוליות, נגיעות גדולה מאד של העדר וחידקים רבים (כ-600,000 תאים סומטיים).

ממצאים אלה הכתיבו לנו לוח זמנים אינטנסיבי ביותר להעברת האתר.

האיחוד

האיחוד התחיל ב-1.1.2000 בשני האתרים. בשלב הראשון העברנו כ-30 יבשות וכ-40 חולבות שהיו בשלבים הראשונים לאחר ההמלטה ובשלב השני העברנו את שאר העדר, בתוך יומיים. האיחוד המלא כלל העברה של כל הפרות והעגלות ממעין ברוך וכן חיסול סופי של האתר התבצע תוך ארבעה חודשים.

התכנון

התחלנו בתכנון שכלל תכנית ל-1,200 חולבות וייעוד שטח נפרד מהרפת הקיימת. בנינו שביל הולכה באורך של 250 מ' המוביל

בתכנון העתידי של רפת מעל"ה או רואים רפת שבה המוטו המרכזי הוא רובוט חליבה מהפכני – תעשייתי (המצוי כעת בשלבי פיתוח ועתיד להיות מיושם ברפת מעל"ה) כאשר בנוכחותו לא יעבדו יותר משבעה אנשים ביום והרפת תייצר בין 10 ל-15 מיליון ליטר.

מילות המפתח שצריכות להיות ברפת העתידית הן שליטה ובקרה.

המסקנות שלי, כיצד אני הייתי עושה את מהלך האיחוד הן:

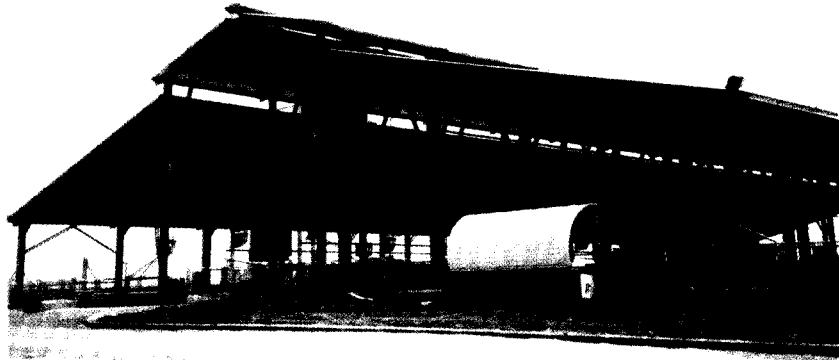
- תכנון מפורט עד הפרט האחרון לפני התחלת הבניה.
- הקצאת מנהל פרויקט מיוחד לטובת העניין (לא כמו אצלנו בה מנהל הרפת הוא גם מנהל הפרויקט).
- מינוי מפקח בניה במשרה מלאה.
- הצעות מחיר מוקדמות לבדיקה כלכלית.
- בדיקה יסודית של דרישות הרפורמה (איכות הסביבה, משרד הבריאות וכיו"ב).
- הרבה אורך רוח ועצבים חזקים...

לאחר שנה לא קלה במצב הנוכחי ברפת הוא כדלקמן

- מכון החליבה עובד כ-18 שעות ביממה.
- מספר התאים הסומטיים הוא 160,000.
- החלב והמוצקים שבו עלו בצורה יפה.
- מצב העדר במחלות המטבוליות הוא טוב.
- העדר הומוגני לחלוטין והפרות נקלטו והסתגלו בצורה מושלמת.
- סך כל ימי העבודה עלו ביום וחצי בלבד.
- כל ההוצאות הקבועות ירדו בצורה משמעותית.
- סדר היום קבוע ומסודר (אך עמוס).
- ייצור החלב לשנת 2001 עומד על 6,200,000 ליטר.
- יישמונו מספר רעיונות חדשניים בנושא צינון הפרות וכמו כן בממשק ייחודי ושונה.
- המלטות: ממאי עד ספטמבר 290 המלטות (העברת כובד ייצור החלב לקיץ).
- אין לי כל ספק שכבר בעתיד הקרוב נוכל לראות תוצאות כלכליות שונות ממה שאנו רגילים, אשר יתנו ביטוי לגודל הרפת.

שאלה של כיוון

משום הצבת המבנה בכיוון צפון-דרום והשוקת בצד דרום – השוקת בסככת הפרות ברפת מעל"ה מוגנת מפני שמש הצהריים באמצעות גגון מתאים.

ברפת קב' גבע הציבו את המבנים, סככות וקוראליים גם כן מצפון לדרום. אולם, העמדת השקתות בצדי האורך של המבנים חייבה גגות צל מעליהן – פעם מערבה ופעם מזרחה, בהתאם לצד החצר של הגידול.